

tak jako soud příslušný k reálnímu úkonu podle § 117 j. n. a nikoli z toho důvodu, že přednosta tohoto soudu byl ustanoven vyrovnacím komisařem. Avšak nelze dále prezírat, že rekursy, o něž tu jde, nečelí proti usnesení ze dne 10. června 1936 určujícímu odhadní cenu podle znaleckého operátu ve smyslu § 34 odhadního řádu čís. 100/33 Sb. z. a n., nýbrž proti pozdějšímu usnesení ze dne 24. června 1936, jímž byly zamítnuty námitky stěžovatelů proti určení odhadní ceny. O těchto námitkách ustanovuje § 35, odst. 2 odhadního řádu čís. 100/33 Sb. z. a n., že na jejich základě rozhodne exekuční soud znovu o odhadní ceně. Toto nové rozhodnutí o odhadní ceně na podkladě námitek vznesených proti dřívějšímu určení odhadní ceny není tedy již součástí původního reálního výkonu odhadu příslušejícího podle § 117 j. n. okresnímu soudu, v jehož obvodě nemovitost leží, a v exekučním řízení přísluší je vydati soudu exekučnímu, i když byl odhad vykonán soudem jiným. Z toho dále vyplývá, že soud, jenž na podkladě podaných námitek přezkoumává určení odhadní ceny soudem reálním (§ 117 j. n.), rozhoduje o odhadní ceně znovu a samostatně. To platí podle § 9, odst. 2 vlád. nař. čís. 76/36 Sb. z. a n. obdobně i v případě odhadu v zemědělském vyrovnacím řízení, jenže tu místo exekučního soudu vystupuje a znovu rozhoduje vyrovnací komisař (§ 14 uvedeného vl. nař. a § 32 vyr. ř.). Jest proto schváliti názor krajského soudu v M., že napadené usnesení soudu první stolice bylo vydáno vyrovnacím komisařem, takže k rozhodnutí o rekursech proti němu podaných jest podle § 192 konk. ř., § 70 vyr. ř. a § 3 vlád. nař. čís. 76/36 Sb. z. a n. povolán vrchní soud.

Čís. 15434.

Byly-li pojištěny proti požáru jednou pojistkou jednak nemovitosti (budovy), jednak svršky, avšak bylo-li stanoveno u každé skupiny zvláštní pojistné, jde vlastně o dvě samostatné pojistné smlouvy. Porušení oznamovací povinnosti o množném pojištění jedné skupiny (svršků) se nevztahuje svým účinkem na skupinu druhou (budovy).

(Rozh. ze dne 24. září 1936, Rv I 1983/34.)

Proti žalobě na vyplacení pojistné částky za zhořelou budovu namítla žalovaná pojišťovna, že žalobce porušil povinnost čl. 12 pojišť. podmínek, podle nichž byl povinen ihned oznámiti pojistiteli každé pojištění pro tytéž věci proti témuž nebezpečí u jiného pojistitele uzavřené s udáním pojistitele, u kterého bylo nové pojištění uzavřeno, jakož i výši pojištěné sumy. Žalobce sice oznámil, že tytéž věci (budovu) pojistil u pojišťovny Sv. F., avšak neoznámil, že pojistil také i movité věci u S. pojišťovacího ústavu. Nižší soudy žalobě vyhověly, odvolací soud z těchto důvodů: Žalobce pojistil u žalované proti požáru v jedné pojistce dům a movité věci, tedy dvě skupiny věcí, a pro každou z nich bylo stanoveno zvlášť pojistné. Při

pojištění dvou skupin věcí jde o dvě pojišťovací smlouvy, z nichž pro každou bylo ustanoveno zvláštní pojistné, jde o dvě pojišťovací smlouvy toutéž pojistkou uzavřené, a proto vzhledem k jasnému znění čl. 12, odst. 1 pojišť. podmínek nesprávný údaj stran jedné skupiny nemá vlivu na platnost pojišťovací smlouvy stran druhé skupiny. Uvedl-li tedy žalobce v pojišťovacím návrhu žalované pojišťovně, že toliko dům jest již u jiného ústavu, u pojišťovny Sv. F., pojištěn, o pojištění svršků u S. pojišťovacího ústavu se nezmínil, tedy toto pojištění věcí druhé skupiny jí neoznámil, nepozbyl nároku na plnění žalované pojišťovatelky stran domu, předmětu to jiné skupiny, nesprávným údajem nedotčené.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Podle čl. 12, odst. 1 všeob. pojišťovacích podmínek pro požární pojištění jest pojistník povinen oznámiti pojistiteli každé pojištění pro tytéž věci proti témuž nebezpečí od něho nebo na jeho účet u jiného pojistitele uzavřené. Z doslovu toho je zřejmé, že této oznamovací povinnosti podléhá sice každé pojištění, ale uzavřené pro tytéž věci a ovšem i proti témuž nebezpečí. Pokud se dovolatelka zdůrazněním slova »každé« pokouší o jiný snad výklad, svědčí doslov tohoto ustanovení proti ní. V tom však není jádro souzeného sporu. Pojistník měl zajisté podle čl. 12, odst. 1 povinnost oznámiti žalované pojištění svršků u S. pojišťovacího ústavu, neboť podle nesporného děje byly to tytéž předměty, jež pojistil také u žalované pojišťovny. Spornou jest otázka, jaký dosah to mělo ve smyslu čl. 12, odst. 2 všeob. poj. podmínek, jestliže neučinil toto povinné oznámení. V tom směru podle znění první věty čl. 12, odst. 2 všeob. poj. podmínek, porušil-li pojistník povinnost stanovenou v odst. 1, má ztratiti právo na pojistitelovo plnění. Dovolatelka ve spojení s výkladem, jaký dává čl. 12, odst. 1 všeob. poj. podmínek, má za to, že průpad pojistníkovra práva postihuje celý nárok. Ale v této všeobecnosti nemá pravdu. Sluší rozeznávat, zda jde o plnění z jedné nebo z několika pojistných smluv. V souzeném případě byla sice vyhotovena jedna pojistka na budovu i na ostatní věci, avšak pojištěné předměty byly seznámenány v různých samostatných položkách, dům byl pojištěn na 78.000 Kč a ostatní věci úhrnem na 74.000 Kč, při čemž u každé z obou těchto skupin bylo stanoveno zvláštní, různé pojistné. Součet jeho v úhrnnou částku, z níž vypočtena srážka a vedlejší poplatky, nemá pro posouzení, zda jde o jednotnou smlouvu, podstatného významu, ježto slouží spíše k účelům technickým. Předchozí znaky vedou k úsudku, že podle vůle stran pojistka zahrnuje ve skutečnosti dvě pojistné smlouvy, jednu na dům a druhou na ostatní věci, uváží-li se dále, že s tím souhlasí i všeobecné pojišťovací podmínky, které rozeznávají tyto dvě skupiny, obsahující některá ustanovení, jež se vztahují buď jen na pojištění budov (nemovitostí) nebo jen na svršky. Dovolatelka přeceňuje pro jednotnost smlouvy tu okolnost, že pojištěné

svršky jsou uloženy v budově, neboť udání v pojistce k tomu se vztahující má význam i podle čl. 6, odst. 1 všeob. poj. podmínek jako místo (místnost) pojištění vyznačené v pojistce. Jde tedy vlastně o dvě samostatné pojistné smlouvy. Následkem toho neohlášené množné pojištění jedné skupiny (svršků) se vztahuje svým účinkem sice na všechny věci této skupiny, nikoli však i na skupinu druhou, v souzeném případě na budovu, a jediné za tuto se vymáhá poměrná požární náhrada touto žalobou.

Čís. 15435.

K pojmu ztracené věci podle §§ 388, 389 obč. zák.

(Rozh. ze dne 24. září 1936, Rv I 2364/34.)

Žalobkyně tvrdí, že našla šperk patřící žalované, domáhá se na ní nálezného. První soud uznal podle žaloby. Odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody :

Odvolací soud nepovažoval hodinky, o něž jde, za ztracené ve smyslu §§ 388, 389 obč. zák. Pojem »věci ztracené« vyznačuje pozbytí skutečné vlády nad nimi za okolností, že stav ten jest pokládati za trvalý a znovunabytí vlády nad nimi za věc pouhé náhody. Ztracenými jsou proto i předměty, jež přišly ze skutečné vlády jich držitele bez jeho vědomí a vůle, jež se dostaly na místo majiteli neznámé, pro jich určení nevhodné anebo pro jejich znovudosažení nepříhodné, takže jejich majitel dle pravidelného anebo alespoň pravděpodobného běhu věci již nemůže počítati s tím, že je dostane zpět do své vlády než čirou náhodou (rozh. č. 1642 Sb. n. s.). Není pochybné, že uvedený šperk, t. j. hodinky, bez vůle a vědomí držitele po případě zaměstnankyně Terezie K. vypadly z otevřeného výkladu na chodník před obchodem žalované firmy, která tím pozbyla skutečné vlády nad nimi. Nelze to na roveň postavit ani spadnutí zboží před krámem zavěšeného, neboť pro drahocenné hodinky by to bylo jistě místo nevhodné a žádný klenotník nebo hodinář tak nečiní. Nerozhodným jest i, zdali zaměstnanci žalované firmy hned mohli a musili hodinky na chodníku pozorovati, jakmile vystoupili z obchodu, neboť nehledíc k tomu, že jim vůbec ještě nebylo známo, že hodinky byly ztraceny, a až do objevení ztráty mohlo uplynouti tolik času, že již nebylo počítati s jejich znovunabytím na frekventovaném místě, nenahrazuje případná domněnka o tom, kde se věc pravděpodobně ztratila, vůbec skutečné vlády nad ní. Stejně lhostejné jest, že žalobkyně z okolností případu mohla seznati, kdo byl domnělým majitelem nalezených hodinek, neboť ustanovení § 389 obč. zák. zavazuje nálezce v takovém případě pouze k přímému vrácení věci předchozímu